

Lausunto

02.08.2024

Asia: VN/36258/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finlands Svenska Skolungdomsförbund (FSS) rf tackar för möjligheten att ge ett utlåtande angående yrkesinriktad rehabilitering för unga.

FSS stöder förslaget att ingen diagnos krävs för att få yrkesinriktad rehabilitering, vilket gör stödet lättillgängligt. Att kräva en diagnos kan skapa onödiga hinder och försena hjälpen för dem som är i behov. Yrkesinriktad rehabilitering är särskilt viktig för unga utan formell diagnos men som ändå behöver stöd. FSS stöder målet att rikta rehabilitering till dem som står utanför studier och arbetsliv eller riskerar utslagning. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg de unga som studerar och säkerställa att även de får tillgång till nödvändigt stöd.

FSS motsätter sig dock de planerade nedskärningarna som ytterligare kan försämra försörjningen hos vissa unga. Unga i en redan sårbar position kan uppleva ekonomisk stress särskilt starkt, och det är beklagligt att just dessa marginaliserade ungdomar utsätts för mest press och nedskärningar i allmänhet.

För att i framtiden vara berättigad till rehabiliteringspenning under Nuotti-coaching krävs minst fyra timmar Nuotti-coaching per dag. Detta krav kan vara för högt för många ungdomar i målgruppen, till exempel de vars arbetsförmåga är nedsatt.

FSS anser det viktigt att uppmuntra unga till arbetslivet och studier, men unga behöver också tillräcklig försörjning för att rehabiliteringsprocessen ska vara effektiv. Unga borde inte behöva välja mellan ekonomiskt stöd och coaching. Planen att ändra systemet så att unga endast kan få antingen studiestöd eller rehabiliteringspenning är oroande. Eftersom inget av dessa stöd kanske räcker till i

praktiken, kan unga bli tvungna att förlita sig på inkomststöd eller ekonomiskt stöd från familjen. Detta skapar ojämlika förutsättningar, då familjers ekonomiska situationer varierar. Det är också oroande att en ungdom måste välja mellan rehabilitering eller studier eftersom endera av stöden kanske inte räcker till rehabilitering, att leva och studera i praktiken.

FSS anser därför att yrkesinriktad rehabilitering för unga ska vara lättillgänglig och att resurserna ska vara tillräckliga för att erbjuda rehabilitering till alla som behöver det. Det är också viktigt att unga kan genomgå rehabilitering utan att behöva oro sig för ekonomisk stress. Detta innebär att både rehabiliteringspenning och studiestöd måste vara tillräckliga, och att kravet på fyra timmar Nuotti-coaching per dag justeras för att bättre passa målgruppens behov.

von Kraemer Melina
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf

Blomfelt Simon
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf